

== Velja po pošti: ==
 Za celo leto naprej . K 26.—
 za pol leta " " " 13.—
 za četrt leta " " " 6.50
 za en mesec " " " 2.20
 za Nemčijo celoletno " 29.—
 za ostalo inozemstvo " 35.—
 V Ljubljani na dom:
 Za celo leto naprej . K 24.—
 za pol leta " " " 12.—
 za četrt leta " " " 6.—
 za en mesec " " " 2.—
 V upravi prejeman mesečno K 1.70

SLOVENEK

== Inserati: ==
 Enostopna pettivrsta (72 mm):
 za enkrat po 15 v
 za dvakrat " 13 "n
 za trikrat " 10 "n
 za večkrat primeren popust.
 Poslano in rekl. notice:
 enostopna pettivrsta (72 mm)
 30 vinarjev.
 == Izhaja: ==
 vsak dan, izven tistih nedelje in
 praznike, ob 5. uri popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
 Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
 sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6.
 Avstr. poštne bran. račun št. 24.787. Ogrske poštne
 bran. račun št. 26.511. — Upraviškega telefona št. 188.

Današnja številka obsega 6 strani.

Dr. Šusteršič o sedanjem položaju.

V razgovoru z urednikom »Slovenca« se je dr. Šusteršič o politični situaciji tako-le izrazil:

Zgodovinsko prehodno stanje.

Položaj hrvaško-slovenskih poslancev je zelo težaven. Na njih leži večja odgovornost, kakor le kdaj. To velja za njihov položaj tako v domovini kakor v parlamentu.

Avstrijski Jugoslovani se nahajajo v zgodovinski prehodni dobi. V taki dobi je za zastopnike ljudstva jako težavno zadeti pravo stališče, lastni narod obvarovati škode in ga vesti nasproti boljši bodočnosti.

»V tem, za monarhijo težkem času moramo« — je dejal dr. Šusteršič — »posvečati posebno pozornost vzdrževanju dinastičnih čustev našega naroda, ne da bi se vsled momentannih žalostnih razmer v posameznih jugoslovanskih deželah dali zmotiti. To so oblaki, ki preidejo, kar ostane, pa je ljudstvo in realna tla, na katerih živi. Naravno oduševljenje za junaške čine naših balkanskih bratov ne sme alterirati razumevanja za to realno podlago in od očetov nam podedovanih posvečenih čustev.«

Jugoslovansko vprašanje v najakutnejšem stadiju.

Vsled zmag balkanskih Slovanov se je namah vsem razodelo, kar so jasnejše videči že davno spoznali, da je jugoslovansko vprašanje najvažnejše vprašanje za monarhijo.

To vprašanje je stopilo zdaj v najakutnejši stadij, in sicer tako, da pomeni aktivno poseganje monarhije v to vprašanje naravnost življenjski pogoj za monarhijo kot velevlast.

Monarhija je bila s svojimi sedmimi milijoni Jugoslovanov dozdej največja jugoslovanska vlast; zamudila je postati jugoslovanska predmoč in je to vlogo prepustila malim jugoslovanskim državam. Usodepolna historična napaka, pri kateri imajo svoj delež vsi, ki so ravnali usodo monarhije od Andrassyja dalje, in vse avstrijske in ogrske vlade od leta 1867. sem.

Zavezniške slovanske balkanske države bodo po sklepu miru predstavljale jugoslovansko državo z najmanj

desetimi milijoni prebivalcev. Posledice, ki se iz tega stvarnega stanja za monarhijo izvajajo, so jasno na dlani. Jugoslovanski državi na Balkanu se mora postaviti nasproti moralčno enako močan političen faktor v monarhiji: nacionalno zadovoljene Jugoslovane monarhije.

Kaj je torej v našem interesu?

To je edino uspešno sredstvo, da se varjejo oni »legitimni interesi« monarhije, o katerih se v teh dneh toliko govori in piše.

Mogoče, da bi ta rešitev marsikaterim krogom v monarhiji ne bila simpatična, toda ne sme se prezreti, da je to samo ob sebi umevna posledica obstoja velike svobodne jugoslovanske države ob naših mejah in da ni, kakor stvari danes stojé, nihče vstanu nastanka velike bulgarsko-srbske jugoslovanske države preprečiti. Saj se jako dobro vé, da bi vsak tak poizkus dovedel do svetovne vojske, in vsak se mora vprašati, ali bi se za monarhijo izplačalo, da riskira nevarnosti svetovne vojske samo zato, da prepreči vsledni razvoj dvigajočega se jugoslovanskega ljudstva! Mirno se lahko reče, da javno mnenje monarhije v ogromni večini tako vojsko odklanja.

Nacionalna zadovoljitev lastnih Jugoslovanov od strani monarhije pomeni naravno mirno rešitev jugoslovanskega vprašanja v interesu monarhije. Potem bo nujno prijateljsko razmerje do jugoslovanske balkanske zveze samo od sebe sledilo in bo monarhiji mirnim potom pripadlo ono prvenstvo v vprašnjih bližnjega Orienta, ki ji po njenem zgodovinskem poslanstvu gre.

Albansko vprašanje.

Albansko vprašanje se more razmotrivati in rešiti le v zvezi s temeljnim, to je z jugoslovanskim. Ako hoče monarhija vršiti resnično pozitivno jugoslovansko politiko, potem ni mogoče uvideti, zakaj naj bi se dodelitvi jadranskega pristanišča Srbiji protivili. Taka politika bi bila pač v interesu Italije, ne pa v interesu monarhije.

Žalibog je pri obravnavanju tega vprašanja že padla nesrečna beseda o »prestizhu«. V Albaniji pa obstoja za monarhijo v resnici le eno prestižno vprašanje, namreč usode katoliških Albancev.

To vprašanje pa je tudi, in v prvi vrsti, vprašanje pravičnosti. In prav to vprašanje se dá brezdvomno urediti potom mirnega sporazuma z balkanskimi državami. Najboljši dokaz temu je zadovoljiva situacija katoličanov v Črni gori. Garancije za cerkveno avtonomijo katoliških Albancev se bodo gotovo dale lahko doseči. To je zahteva, glede katere soglašajo vsi katoliški Avstrijci.

Taktika hrvaško-slovenskega kluba.

Kar se tiče stališča hrvaško-slovenskega kluba v avstrijskem parlamentu, je dr. Šusteršič opomnil, da je to vprašanje spričo velikih historičnih dejstev, ki se sedaj v jugoslovanskem svetu odigravajo, čisto sekundarnega pomena. Ali se v avstrijskem parlamentu obstruira, ali ne obstruira, to je zgolj taktično vprašanje, o katerem bo hrvaško-slovenski klub v terek odločil.

K zadnjim dogodkom v budgetnem odseku poslanske zbornice je dr. Šusteršič le pripomnil, da ti dogodki niso neinteresantni.

Bodočnost naše države.

Dr. I. Žitnik.

V izrednih razmerah, v resnem in zgodovinskem trenutku zborujeta avstrijska in ogrska delegacija. Podobne razmere so bile v sušču leta 1878, ko je ruska armada stala pred Carigradom in je grof Andrassy v značilni stališče naše države z ozirom na balkansko vprašanje. In vendar kolika razlika! Tedaj je še za vse zapadne države veljalo načelo kot »conditio sine qua non«, da je obstanek Turčije v Evropi edino poročilo miru in ravnotežja nasprotujočih si političnih in gospodarskih koristi na Balkanu. In grof Aehrenthal je še lani živel v trdnem prepričanju, da je turški muniji mogoče vdahniti novo življenje. In sedaj, ko zopet grome topovi zmagujočih armad pred pragom Carigrada, čujemo iz ust grofa Berchtolda besede največjega pomena za bodočnost naše države: »Mi smo pripravljene v največji meri računati z novo situacijo, ki so jo ustvarile zmage balkanskih držav, in tako ugotoviti podlagi za trano prijateljstvo z njimi.«

Ta blagovest, ki more razpršiti moreče dvome in ustaljene predsodke tudi onkraj Save, so temvečjega pomena za nadaljni razvoj balkanske krize, ker

je grof Berchtold prejšnji dan v avdienci prestolonasledniku in isto jutro vladarju predložil svoj govor. Države imajo svoje tradicije in državnik svoja stalna navodila, ki se ne dajo čez noč prekreniti! Dolgo je Avstrija, predolgo časa bila Herkules na razpotju in prepuščala svoji vzhodni sosedji, da se je venčala z laborom osvoboditeljice krščanske raje na Balkanu in uspavala balkanske Slovane v mamljivo hipnozo. Z ozirom na to se nam je odvalil kamen od srca, ko smo čuli slovesno izjavo, da avstrijski merodajni krogi računajo z danimi dejstvi in neizogibnimi posledicami. Grof Berchtold se je povselp iz ojnje stoletne tradicije na višje stališče, s katerega se odpira pogled in bodočnost balkanskih držav, med katerimi mora in more tudi Avstrija zavzeti dostojno in varno pozicijo. Nova smer je začrtana avstrijski vnanji politiki, ki brez srda in gneva, pa tudi brez žaleče trme balkanskim državam nudi roko za vzajemno delo na gospodarskem in kulturnem polju. V kratkih in resnih besedah je grof Berchtold povedal vse, kar smo že davno želeli. In to je likvidacija turškega nasilstva v Evropi in prava ocenitev samozavesti, s katero so stopile na zgodovinska bojišča balkanske države.

»Da nam ono ne pogine, što je naše od starine.« To je bila skozi stoletja ideja, ki je vodila in navduševala balkanske narode v krvavih barvah proti tuji invaziji. In ta ideja je tudi ustvarila in okrepila žive organizme, ki se hočejo in morejo razvijati naravnim putem. Kdor pa se s silo ustavlja temu naravnemu razvoju, dela narodom krivico, ker jih ponižuje in zapira blagodejno luč svobodnega solncea. Zato nismo mogli nikdar razumeti in odobravati od leta 1866 do najnovejših dni avstrijske diplomacije, ki je bila zgrešila pravi poklic države in hotela s silo vzdržati nemogoče postojanke. Od leta 1878 se more moč in bodočnost države kot veselite naslanjati le na Adrijo in Balkan. Te moči pa Avstrija ne vzdrži in svoje bodočnosti ne zagotovi z vojaško silo in Napoleonovo trmo. Vojaška sila je sredstvo v skrajni sili, s katerim more država braniti svoje istinite življenjske pogoje. Tudi v tem je Berchtoldov govor za terco nižji. Pred fedni se je glasil, da hoče Avstrija v vsakem slučaju braniti svoje važne življenjske koristi; nova situacija pa zahteva, da država spravi svoje »legitimne koristi« v sklad z opravičenimi zahtevami bal-

LISTEK.

Roža sveta.

Angleški spisal H. R. Haggard.

(Dalje.)

IX. POGLAVJE.

Konja Plam in Dim.

Ko sta Godvin in Wulf stopila drugo jutro v obednico, nista bila več sama v hiši; več drugih gostov je sedelo za mizo in zajtrkovalo. Med njimi so bili trgovci iz Damaska, drugi iz Aleksandrije, tretji je bil videti kakor kak arabski poglavar, dalje neki žid iz Jeruzalema in angleški trgovec Tomaž iz Ipswicha, njun sopotnik, ki ju je pristrčno pozdravil.

Ko je Godvin opazoval, kako je stopala mlada in postavná vdova Masuda od enega in drugega, se ž njimi razgovarjala in jim stregla, mu je prišlo na misel, da utegnejo to biti sami ogleduhi, ki so se sešli tam, da prinesejo ali sprejmejo sporočila od krčmarice, pri kateri so bili morda v službi. Vendar ni bil opazil nič sumljivega. Večinnoma so se pogovarjali v francoskem jeziku, ki so ga vsi razumeli, in to o splošnih stvareh.

Trgovec Tomaž je imel namen, od-

riniti ono jutro s svojim blagom v Jeruzalem, a vseh najetih kamel še ni bilo iz gorá, tako da je bil primoran še nekaj dni čakati. In ponudil se je bratoma za spremljevalca po mestu. Čeprav nista imela zaupanja v tega človeka — menila sta namreč, da je on doznal njuno skrivnost in prava imena ter jih povedal Masudi — se jima je vseeno zdelo najmodrejše, ne odbiti njegove ponudbe. — In nista se varala. — Ta mož je bil v vsch razmerah na vzhodu dobro poučen. Tako jima je povedal, kako se je Guy iz Lusignana ravnokar proglasil jeruzalemskim kraljem po smrti Balduinovi, in kako se je Rajmund iz Tripolisa branil priznati ga ter mu pretil z obleganjem Tiberije. Zvedela sta, da tudi Saladin zbira veliko vojsko v Damasku zoper kristjane.

Tretje jutro ju vpraša Masuda, ako nista izrazila želje, da bi rada kupila konje; naročila da je nekemu človeku, da pripelje dva konja na ogled, in da sta konja zdaj v hlevu za vrtom. Brata, zadovoljna s predlogom, sta šla takoj ž njo, in našla v hlevu Arabca, zavitega v oblačilo iz kamelove dlake in s sulico v roki, ki je stal ob vratih.

»Ako sta vama konja všeč,« reče Masuda, »prepustita kupčijo meni in

se delajta, kakor da ne bi razumela mojega jezika.«

Arabec se ni zmenil za njiju, marveč je pozdravil Masudo in jo nagoovoril arabski:

»Torej radi teh dveh Frankov mi je bilo naročeno pripeljati ta dva neprecenljiva konja?«

»Kaj pa je to tebi mar, moj stric, sin peska?« mu reče. »Pripelji ju na prosto, da vidim, če sta to res ona konja, po katera sem poslala.«

Mož se obrne in zakliče v hlev:

»Plam, pojdi ven! — Takoj prihihi skozi nizka vrata prekrasen konj. Bil je sive barve, z vohrajočo grivo in repom, na glavi pa je imel črno zvezdo; ni bil previsok, a umerjenega trupa, močan, z majhno glavo in velikimi očmi, širokih nosnic, krepkih kosti in okroglih kopit. Hrskajoč je priletel prednje; ko pa ugleda svojega gospodarja, Arabca: se ustavi mirno poleg njega, kakor da bi bil okamenel.«

»Pojdi ven, Dim,« Arabec vnovič zakliče, in prišel je drugi konj, ki se je postavil zraven Plama. Po velikosti in obliki sta bila enaka, samo barve je bil ta črne kot ogle in zvezda na glavi mu je bila bela. Oči pa so mu bile še bolj ognjevite.

»Evo konja,« reče Arabec, Masuda pa je že tolmačila. »Dvojčka sta, stara

sedem let, od najhitrejše kobile v Siriji in iz rodu, ki sega sto let nazaj; do šestega leta ju ni nikdo jahal.«

»To sta konja!« je rekel Wulf. »To sta konja! Kakšna pa je cena?«

Masuda je ponavljala vprašanje v arabskem jeziku, na katero je Arabec narahlo zmajal z ramami in odgovoril v istem jeziku:

»Ne bodi bedasta. Dobro ti je znano, da to ni vprašanje cene, kajti onadva sta neprecenljiva. Reci, kar hočeš.«

»On zahteva,« je rekla Masuda, »sto zlatov za dvojico. Ali lahko toliko plačata?«

Brata sta se spogledala. Vsota je bila velika.

»Taki konji so že večkrat rešili življenje ljudi,« je pristavila Masuda, »in po mojih mislih ne morem zahtevati od njega, da bi vzel manj, ker vem, da bi ju prodal v Jeruzalemu za trikrat toliko ceno. Ako pa želita, vama posodim denarja, saj imata brez dvoma dragulje ali druge vrednostne stvari, ki bi mi jih lahko dala kot varščino — n. pr. tisti prstan v tvojem prsnem žepu, Peter.«

»Zadovoljna sva s ceno in tudi denar imava,« odgovori Wulf, ki bi bil dal zadnji zlat za taka konja.

»Brata sta kupca za konja,« reče Masuda.

kanskih držav. Med temi pa več ne najdemo Turčije.

V Berchtoldovem ekspoziju pa pogrešamo razjasnila, katere so te »legitimne« koristi in kako daleč segajo na političnem in gospodarskem polju. Trgovske koristi priznavajo Avstriji tudi balkanske države. Ako pa jih hoče Avstrija zavarovati, naj se ne zanaša na trodržavno zvezo in tudi ne na vabljuje angleške glasove. V prvi vrsti je potrebna lojalna in jasna beseda z Rusijo glede Rumunije in Dardanel. Dira necessitas. Nasproti balkanski zvezi pa se priporoča »officium boni viri«. V prvi vrsti pride v poštev Srbija. Ondi žive veljavni moške, katerim je še v spominu staro prijateljstvo z Avstrijo in ki bi bili pripravljene obnoviti prijateljske odnose. Toda Avstrija se mora spriznati z mislijo, da večja Srbija ni nevarna za Avstrijo in da srbski trgovini odprta pot do morja, ne prestrže Avstriji življenjske žile. »Hoc volo, sic jubeo« je bil konj, ki so ga zadnja leta jahali gospodje v palači vnanjega ministrstva. Ker so Srbi v tujini naročili nekaj topov, so jim na Dunaju delali težave pri novi trgovinski pogodbi. Grof Goluchowski je nastopil proti Srbom kakor profos proti novincu, ker so brez njegove vednosti sklenili trgovsko zvezo z Bulgari. Nastal je carinski boj, nastala vojska s papirnimi bombami; posledica je bila neprijaznost, katero so rusofili in avstrijski »žornalisti« razpalili do sovražnosti. Ali je moralo priti do tega? Ne! Ali je mogoče popraviti zmote in napake? Da! Avstrija naj se vzbudi iz nemške hipnoze. Trozveza more pa vzdrževati ravnostezje med državami v Evropi, toda le na Adriji in na Balkanu ima Avstrija svoje največje gospodarske koristi, svoje bodočnosti, za katere pa Nemčija ne bode žrtvovala niti enega vojaka. In do tega spoznanja so balkanski narodi šele s svojim orožjem prisilili avstrijsko diplomacijo. Pozno sicer, toda boljše tudi pozno, ko nikoli. Upajmo, da ni bil samo glas, ampak da so tudi roke Jakobove.

Srbi pa in sploh balkanski narodi naj so prepričani da Avstrija ne misli na nobeno novo aneksijo. Njene legitimne koristi so prosta pot njeni trgovini. In ta pot do Soluna mora voditi tudi po tuji zemlji. Do, ut des! Roka roko umiva. Obe pa obraz. Balkanske države bodo potrebovale več let, da na osvobojeni zemlji pometejo turško nesnago in izvrše primerne reforme. S temi se bode na Balkanu pričelo novo kulturno življenje, ki ojači moč konsumentov in razširi svetovni trg tudi v zadnjo gorsko vas. Toda z isto pravico smejo zahtevati naši sosede na jugu, da jim Avstrija pred nosom ne zapira vrat. Srbija želi in potrebuje verzalno železnico od Donave do Adrije, Avstrija zopet železniško zvezo od Uvaca do Mitrovice in dalje do Soluna. Te in druge nameravane železnice bi se mogle zgraditi kot mednarodne pod mednarodno kontrolo. Treba je le dobre volje, manj predsodkov in več stika z ljudstvom. Tako bi se mirnim po-

»Kupca? — Ali pa znata jezdit?« vpraša Arabec. »Konja nista za otroke ali romarje. Ako ne znata dobro jezdit, jih ne dobita — ne, niti ako bi tudi ti to zahtevala od mene.«

Godvin odgovori, da znata — vsaj poskusiti hočeta. Arabec odide in prinese uzde in sedla, ki so bila docela drugačna od onih, ki sta jih brata doslej videla.

Arabec konja osedla in jima namigne, da ju zajahata. Ko pa sta hotela to storiti, izpregovori gospodar neko besedo in ta dva krotka, mirna konja sta bila divja kakor zlodeja; vzpenjala sta se na zadnje noge, kazala svoje bele zobe, opletala s kopiti, ki so bila podkavana s tankimi podkvicami. Godvin obstane, Wulf pa, ki se je razsrdil radi zvijače, stopi za konja in čaka ugodne prilike; položi roko na Dima in skoči v sedlo. Masuda se je nasmejala in celo Arabec je zamrmral »dobro«. Dim pa je takoj obstal in bil krotak kot ovca, ko je začutil jezdeca na sebi. Zatem pokliče Arabec Plama in tudi Godvin skoči urno na sedlo.

»Kam pa jahava?« vpraša.

Masuda je rekla, da jima že pokazeta; z Arabcem je vodila konja, dokler niso prišli iz mesta; na levi strani ceste se je valovilo morje, na desni pa ravna, nekoliko obdelana pokrajina, nad katero so se vzdigovali strmi in skaloviti obronki hribov. In na tej cesti sta vodila brata svoja konja semintja, dokler se nista malo privadila tujih jima sedel in uzde. Masuda jima reče, da jima želi prodajalec pokazati, da sta konja močna in hitra, ako se ne bosta preveč bala.

(Dalje.)

Pogled na Čataldžo.

tom tudi rešilo preporno vprašanje, čegar je Sandžak. Tudi za male države so gospodarske koristi gonilo v politiki.

Balkanski dogodki pa morajo vplivati tudi na politiko v monarhiji. Balkanska zveza ni od danes do jutri in Evropa bode morala računati ž njo kot novo velesilo na razvalinah turške države. In to novo silo tvorijo v ogromni večini slovanski narodi, ki se hočejo otresti raznih jerobov. Praktična politika pa računa z realnimi faktorji. Ali pa je mogoče odkrito in trajno prijateljstvo z balkanskimi Slovani, ako so njihovi krvni bratje v monarhiji »podlaga tujčevi peti?« Ali hočejo naši državniki s silo ustvariti novo iredento? Ali jih še nista izučili leti 1859 in 1866? Narodnostna ideja ima še toliko moč, da je ne zapre tudi dva milijona bajonetov. Avstrijska armada se je proslavila na italijanskih bojiščih, in vendar ni mogla zabraniti zedinjene Italije. In naša kri tudi ni vodena. Ali smemo upati, da je končana tragedija na Balkanu in se prične nova doba tudi za Avstrijo? O tem prihodnjič.

Bitka za Čataldžo in položaj v Carigradu.

Poročevalec »Reichsposte« poroča o bojih pred Čataldžo: O bitki za čataldžke utrdbe smem le poročati, da bulgarsko prodiranje uspešno napreduje. Bulgari so zavzeli važne predpostojanke. Odločilni sunek nameravajo Bulgari izvesti s tako silo, da pridejo Bulgari istočasno s Turki pred Carigrad. Bulgari nameravajo Carigrad tako hitro zasesti, da preprečijo vsako diplomatično vmešavanje in klanje kristjanov.

Bulgari pred Čataldžo.

Iz Sofije se nam poroča, da je prijezdila 9. t. m. kavalerija generala Dimitrijeva pod čataldžke utrdbe. Iz Peterburga se pa poroča, da bodo v ponedeljek (torej danes) Bulgari svojo armado pred Čataldžo popolnoma razvili.

Prpriprave za obrambo Čataldže.

Iz Carigrada se poroča, da Turki zopet upajo na uspehe. K armadi pri Čataldži so odposlali 150 svečnikov. Na bojišče je odšlo nadalje 12.000 kurdskih težakov in dijakov. Turki se hočejo v najslabšem slučaju utrditi pred San Stefanom. Tuji vojaški atašeji so mnenja, da je uspešen odpor pri Ča-

taldži odvisen od preskrbljevanja z živili. To preskrbljevanje funkcionira zdaj na zadovoljiv način. — Iz Makedonije in Trakije je pribežalo dozdej v Carigrad 30.000 rodbin. Slučajev kolere so našli 3. Neki avstrijski uradnik orientalske železnice je na koleri umrl, eden je bolan.

Poražena turška armada

bi bila, kakor trdi »Daily Chronicle«, gotovo bežala v Carigrad, če bi je ne bila turška vlada še pravočasno ustavila. Iz Azije je namreč vrgla toliko vojakov, da je poraženo turško vzhodno armado ustavila. Azijski vojaki so z bajoneti poražene turške čete prisilili, da so se morale obrniti.

Turki odpošiljajo vojake v čataldžke utrdbe.

Carigrad, 11. novembra. Vojake redne armade in artiljerijo odpošiljajo še vedno k čataldžkim utrdbam. Redifov, ki se niso izkazali, ne bodo več v prvo bojno črto odpošiljali. Na ukaz Šejk-ul-izlama so iz turških listov poziv na sveto vojsko odstranili.

Kaj dela turška armada?

Berolin, 11. novembra. »Voss. Zeitung« poroča iz Sv. Štefana: Kolodvor v Corluu so Turki razstrelili. Ponoči na 10. t. m. se je čulo močno streljanje.

Beg pred Bulgari.

»Reichspostin« poročevalec poroča iz Carigrada:

Divje beži prebivalstvo Makedonije in Trakije proti morskemu obrežju na vse strani: v Solun, Kavalo, Lagos, Dedeagač in v Carigrad. Prvi beže turški uradniki. Dokler so še vozili vlaki iz Odrina in iz Lozengrada v Dedeagač in v Carigrad, so begunci poizkušali se voziti. Vsi vozovi in tudi strehe železniških voz so bile beguncev prenapolnjene. Strojevodje pripovedujejo strašne podrobnosti. Po bitki pri Lüle Burgasu se je peljal vlak v Carigrad. Bil je prenapolnjen beguncev. Ze se premika, kar splezajo begunci na stroj, a strojev drog je vrgel veliko beguncev v stran, da so bili povoženi; tisti pa, ki so čez drog splezali, so se spekli na vročem kotlu in so popadali na tla. Kolesa stroja so bila krvava, ko se je vlak pripeljal v Carigrad. Begunci so streljali na vlake, da jih ustavijo in se z njimi odpeljejo. Več železničarjev je bilo ubitih, druge so Turki ranili. Na neki postaji so tur-

Zemlj. vid k prodiranju Bulgarov v Carigrad.

ški vojaki pošafenačelnika prisilili, da je porival topove, mesto da bi ga bili na njegovem mestu pustili. Ladje, ki dohajajo v Carigrad iz Egejskega morja, so vse prenapolnjene. Odrinski begunci so potrebovali deset dni, da so prišli v Carigrad, ker so bežali čez Dedeagač. Dve ladji z begunci sta se potopili. Turki se Bulgarov strašno bojé. Begunci so v strašni bedi.

Grožnje Kiamil paše.

»Matin« poroča: Veliki vezir Kiamil paša je izjavil zastopnikom vevlasti:

Vzdržati hočem red v Carigradu in v Mali Aziji. Če pa Bulgari zasedejo Carigrad, prebivalstvo obupa ter je za posledice odgovorna vest Evrope. Ne računajte, da zapustim Carigrad ali da ga sultan zapusti. Prej morajo sultana usmrtiti v palači, mene pa v uradu. Ta Kiamil paševa izjava se mora tako tolmačiti, da grozi s klanjem Evropecev in kristjanov. Ze dozdej so Turki povsod klali kristjane. Na to grožnjo so vevlasti odgovorile s poročilom, da če se bo mir kršil, zasedejo Carigrad.

O situaciji v Carigradu

poroča »N. Fr. Presse«, da se dozdej nobenemu kristjanu še ni skrivil las, da pa so poslaniki storili vse priprave za preprečenje klanja. Poslaniki so določili kraje, kjer se bodo čete z bojnih ladij zbrale. V vrtu angleškega poslaništva stoje že dve strojni puški.

Turška armada grozi, da napade Carigrad.

Iz Konstance poročajo, da je zagrozil Mahmud-paša v ministrskem svetu, da bo v slučaju, če vlada sklene mir in tako prepreči armadi popraviti dosedanje poraze, armada proti Carigradu marširala in z vlado obračunala.

Tuje križarice pred Carigradom.

Carigrad, 11. novembra. Avstrijska križarica »Aspern« in laška križarica »Emanuele Filiberto« sta došli v Carigrad, kjer stoji zdaj šest križaric.

Vevlasti izkrcajo v Carigradu vojake.

Carigrad, 11. novembra. (Korespondenčni urad.) Četudi ljudstvo ni videti razburjeno, so pričele krščanske rodbine Carigrad, osobito predmestja, zapuščati. Veliko se jih je podalo v Pero, drugi pa v inozemstvo, ker se boje, da izbruhnejo nemiri, če se armada umakne iz čataldžkih utrd. Poveljniki vojnih ladij so se pod predstvom francoskega admirala posvetovali o akcijskem načrtu v slučaju, da izbruhnejo nemiri. Izdelal se je že podoben načrt za izkrcanje vojakov s strojnimi puškami.

Sultan in princi hočejo posnemati Bizantine.

Iz Pariza poročajo, da so sultan in turški princi sklenili, da slede zgledu zadnjega bizantinskega cesarja Konstantina Paleologa in hočejo počakati sovražnika na bojišču, ko pridere v Carigrad, ter v boju umreti.

Klanje kristjanov v Stambulu.

Frankobrod, 11. novembra. »Frankfurter Zeitung« poroča: V Stambulu so dejansko morili kristjane. Odrin baje gori.

Boji pred Odrinom.

Poročevalec »Reichsposte« poroča: Bulgari so ponoči od 7. na 8. zasedli dve važni postojanki na južno-vzhodni fronti Odrina. Po strašnem artiljerijskem obstreljavanju je ena brigada z rezervami navalila na Kartal-in Papatete. Kljub turškim metalcem svetlobe in strašnemu turškemu streljanju je bulgarska infanterija obe utrdbi z napadom osvojila. Bulgari so takoj z ojačeni zasedli osvojeni utrdbi in jih pričeli proti Odrinu utrjevati. Od osvojenih utrdb je posebno močna utrdba Kartal-tepe, ki leži na 143 m visokem griču in nadvlada mesto, kakor sosedne utrdbe. Ker so Bulgari osvojili navedeni dve utrdbi in še utrdbo Karkastepe, se trdnjava Odrin ne more več dolgo braniti in lahko Odrin vsako uro pade.

Tudi »N. Fr. Presse«, »Kölnische Ztg.« in peterburška brzobjavna agentura poročajo, da so Bulgari izrgali Turkom pri Odrinu utrdbi Kartal-tepe in Papatete.

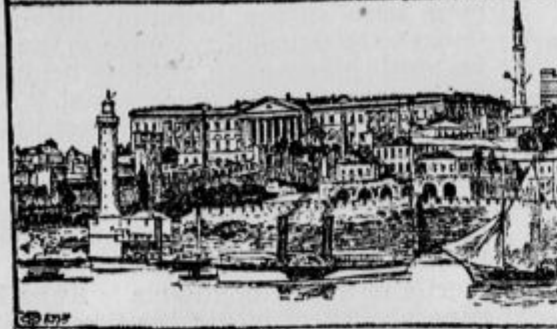
Turki pa uradno poročajo, da so Turki pri Marašu izpadli in da so v 36 urnem boju pobili veliko Bulgarov. Boj je trajal 36 ur.

»Daily Chronicle« poroča, da je med posadko v Odrinu izbruhnil upor. 75 častnikov se je zarotilo, da poveljništva nič več ne ubogajo, ker je vlada armado itak že Bulgarom prodala. Baje je ta upor Bulgarom omogočil, da

Ildickiosk.

Hamidije mošeja.

Visoka porta.

Turški parlam. nt.

Aja Sofija.

SLIKE IZ CARIGRADA.

so zasedli važne utrdbe brez velikega odpora.

»Lokal Anzeiger« poroča, da znaša temperatura na bojišču 7 pod ničlo. Zemlja je zmrznjena, vsled česar je izkopavanje jarkov težko.

Osvojitev Soluna.

Uradno se poroča iz Aten: Dne 5. t. m. zvečer se je podpisala kapitulacija Soluna in utrdbe Karaburun. Udalo se je 25.000 Turkov. Solun se je predal Grkom brez boja. V Solunu se je ponovilo tisto nerazumljivo dejstvo, kakor v Skoplju, kjer se je turška armada brez boja umaknila, a še v hujšem obsegu. 25.000 turških vojakov je izročilo orožje grškemu prestolonasledniku. Če so te številke istinite, je grška armada vsaj kvantitativno veliko storila. Premaganci iz l. 1897. so dosegli sijajno revanšo nasproti takratnemu zmagovalcu, kar gotovo v grškem ljudstvu vzbudi mogočne impulze. Neslavni konec zadnjih braniteljev Soluna je prvi hip nerazumljiv, a še nerazumljivejše je dejstvo, da so Turki že tedne sem trpeli v neobleganem mestu največjo bedo. V prostem taboru je turška armada stradala! Neodpustljiva lahkomišljenost zadene vodstvo turške armade. Razmere v Solunu so take, da je grški prestolonaslednik pustil armado pred mestom.

Šef vojaškega štaba grškega kralja je o osvojitvi Soluna poročal iz Gide 9. t. m. ob 3. uri 30 minut grški vladi: Prestolonaslednik je obvestil kralja, da mu je prišel solunski poveljnik v četrtek zvečer nasproti in mu ponudil prodajo mesta. Prestolonaslednik je zahteval, naj turška armada izroči orožje in se z utrdbo Karaburun uda. Če se to ne zgodi, prične Solun obstreljavati. Prestolonaslednik je še pristavil, da bodo Turki pogoje najbrže sprejeli.

General Pallis še pristavlja: Ob 7. uri 50 minut smo čuli 20 strelav, kmalu ko je potekel obrok. Sklepalimo, da se je Solun predal, a prestolonaslednik nam ni ničesar poročal.

Grški prestolonaslednik je pa o predaji Soluna poročal: Dne 8. t. m. je cel dan grška armada marširala čez reko Aksios (Vardar). V Topčinu so me obiskali angleški, francoski, nemški in avstro-ogrski konzul s solunskim krajnim poveljnikom in s Tahzin-pašo, da mi predlože predloge o predaji Soluna. Zahtevali so, naj pod pogojem, da ostane turška armada do konca vojske nevtralna, obdrži orožje. Pogoja nisem sprejel in zahteval, da se mora orožje izročiti, ki se vrne po končani vojski. Do 6. ure zjutraj sem zahteval končni odgovor. Dne 9. t. m. ob 5. uri zjutraj mi je predlagal solunski krajni poveljnik, da izroči turška armada orožje, a da naj se 5000 pušk za izobrazbo rekrutov izvzame. To sem dovolil. Ker po dveh urah nisem dobil odgovora, sem ukazal armadi ob 9. uri dopoldne prodirati. Ko so se približale naše čete sovražnikovim prednjim stražam, je poslal Tahzin-paša ob pol 5. uri popoldne pismo, ki izjavlja, da pogoje sprejme. Ukazal sem nato, da se armada ustavi; dva častnika sem odposlal k paši, da se o predaji mesta sestavi zapisnik.

Naša armada stoji pred Solunom. Nadalje se iz Aten 9. t. m. uradno poroča: Kapitulacija Soluna se je 8. t. m. zvečer podpisala. 25.000 mož se je udalo.

Iz Sofije se pa poroča 9. t. m.: Bulgari so blizu Soluna porazili zadnje ostanke turške armade, tako da lahko 9. t. m. marširajo v Solun. (Tudi del bulgarske armade operira namreč proti Solunu.)

Grški zastopnik v Solunu.

Atene, 11. novembra. »Agence d' Athènes« poroča: Pravosodni minister Raktivan je s številnim uradničkim osebjem odpotoval v Solun, da prevzame upravo. Raktivan ostane minister.

Turški vojni vjetniki.

Atene, 11. novembra. »Agence d' Athènes« poroča: Vseh turških vojnih vjetnikov je 29.000. Črnogorci so pa na Grško odposlali 2000 turških vojnih vjetnikov.

× × ×

BULGARI ZASEDLI KAVALO IN GÜMÜLDZINO.

Iz Sofije se poroča: Bulgari so po slabem turškem odporu osvojili Gümüldzino in Kavalo, pristanišče ob Egejskem morju. Turki so se udali.

Srbsko prodiranje.

Proti Adriji

Srbija uradno nič ne poroča o svojem prodiranju proti Jadranskemu morju, dasi so dozdej Srbi o svojih operacijah točno poročali. Ne more se pa dvomiti, da Srbi prodirajo kolikor mogoče hitro proti Draču, da ustvarijo fait accompli. Srbi tudi ne poročajo, kje da prodirajo. Najbrže prodirajo iz Bitolja, ki so ga, kakor se zasebno iz Belgrada poroča, že osvojili. Če prodirajo Srbi proti Draču iz Bitolja, bodo do Drača potrebovali 10 do 14 dni. Druga pot do Jadranskega morja, ki vodi iz Tetova čez Dibro in Tirano v Drač, je dolga 180 km. Tu prodira tista srbska kolona, ki je minuli teden zasedla Goštivar pri Tetovu. Tudi po tej poti je približno 14 dni hodá.

Berolin, 11. novembra. »Lokal Anzeiger« poroča iz Belgrada: Srbsko prodiranje proti Jadranskemu morju je otežkočeno. Teren je brez potov, tudi sneg ovira prodiranje. — »Wiener Allg. Ztg.« poroča iz Belgrada isto, pravi pa, da Srbi upajo, da se Srbi že v tork ob pojavijo ob Jadranskem morju.

Podrobnosti o bojih Srbov in Črnogorcev s Turki.

Iz Skoplja poročajo: V bitkah za Novipazar so izgubili Srbi 500 mrtvih in ranjencev, Turki pa 300 mrtvih in 700 ranjencev. Srbi so zarubili 57 topov. Boji pri Kruševu in pri Prilepu so bili zelo krvavi, ker je morala srbska pehota brez artiljerije napadati. Pri Prilepu so izgubili Srbi 2500 mrtvih in ranjencev, Turki 6000. Zavzetje Bitolja kmalu sledi.

Črnogorci in Srbi v Djakovli.

Djakovo so zavzeli Črnogorci skupno s Srbi pod Jankovičem. Namestili so oblasti, in sicer črnogorskega poveljnika kraja (Platzkom.) in srbskega župana. Zdaj se pričakuje prihoda generala Zivkovića.

Vesti o prodiranju Srbov proti Bitolju.

»Wiener Allg. Ztg.« poroča, da se bo okoli Bitolja vršila v kratkem odločilna bitka. (Nekateri domnevajo, da v Bitolju zbrani ostanke Zekki-pašove armade znašajo okoli 50.000 mož.) Po drugih vesteh je Bitolj že zavzet.

Srbija in tuji konzuli.

Kolin, 11. novembra. »Kölnische Zeitung« poroča: Srbi niso zadovoljni s tujimi konzuli v Skoplju. Konzuli Avstro-Ogrske, Francije, Angleške in Rusije so svojim vladam naznanili, da srbsko višje armadno poveljstvo kapitulacij ne priznava in ne pripuščá konzulom tistih pravic, ki jim jih je priznavala Turčija. »Stampa« priporoča, naj se postopa s tistimi konzuli, ki postopajo proti koristim Srbije, kakor z vohuni. (Malo prehudo. — Op. uredn.)

Pred Skadrom.

Iz Kotora se poroča: Zasebna poročila trde, da je Esad-paša pri Skadru porazil Črnogorce in da groze Malisori armadi črnogorskega prestolonaslednika Danila za hrbtom. Iz Bara se pa poroča, da so Turki obnovili zvezo Skadrom in Sv. Ivanom in da se je moralo desno krilo Martinovičeve armade umakniti v boju s Turki. Martinovič se je umaknil v Pemplari. Potrjeni ti dve poročili še nista.

Iz Rjeke se poroča: Dne 8. t. m. so Črnogorci nadaljevali obstreljevanje Skadra. V Skadru vlada panika. Katoličani so bežali v katedralo. Črnogorska artiljerija se pri najboljši volji zaradi terenskih težav posebnih poslopij (cerkve, bolnišnice) pri bombardiranju ne more izogibati. V Skadru vlada velikanska draginja. Francoskemu konzulu je ukazano s francoskimi varovanci mesto zapustiti. **Kmalu se začne splošni veliki bombardement.**

»Reichspost« poroča iz Kotora: V bolnišnici v Tuziju se je pojavil cripel, ki zahteva mnogo žrtev. V posebnem oddelku se nahaja 10 Turkov, katerim so Črnogorci odrezali nosove. »Reichspost« pravi, da je to resnično, ker se je posrečilo pohabljenje fotografirati. Poizkusi, Skader zavzeti, niso imeli veliko uspeha. Važni fortifikaciji Stoj in Brdica se nahajati še v turških rokah, Taraboš se pa še vedno iz široke in Skadra z živili preskrbljuje.

Albanci proti Črnogorcem.

Frankobrod, 11. novembra. »Frankfurter Zeitung« poroča, da so Albanci zbrali 18.000 mož močno armado, s katero nameravajo Črnogorce pri Skadru napasti.

Dnevne novice.

Danes teden, v ponedeljek, 18. novembra, se nepreklicno vrši žrebanje velike loterije »Slovenske Straže«. Vrednost vseh dobitkov 20.000 K. Hitite s kupovanjem srečk! Srečka samo 1 K. Kjer zmanjka srečk, naročite hitro nove v pisarni »Slovenske Straže« v Ljubljani.

+ **Značilna nemška izjava.** »Alldeutsches Volksblatt«, ki izhaja na Dunaju, piše: »Če bodo Nemci prisiljeni z mečem in železom sodelovati pri ustvaritvi novih političnih razmer, tedaj sme nemška kri teči samo za Vsenemčijo. Naša dolžnost je, da to zavest spravimo med ljudstvo. Naše ljudstvo mora v teh časih spoznati, da sme žrtve doprinesati le samo sebi, spoznati mora, da ne sme drugega hoteti, kot svoj lastni interes in da v Avstriji ni nobene druge moči, kateri hoče služiti tem interesom, kot nemško ljudstvo samo.« To je pristen in odkritosrčen nemški glas, ki ga bodo gospodje Dobernig et consortes sicer skušali označiti kot nemedodajen, ki pa izvrstno označuje dejansko mišljenje Nemcev, ki se sicer bahajo s svojo požrtvovalno dinastičnostjo.

+ **Iz seje deželnega odbora dne 9. novembra 1912:** Določijo se draginjske doklade za ljudskošolsko učiteljstvo. — Ker v zadevi dveh od tržnega nadzornika Ribnikarja preganjanih zeljarjev ljubljanski magistrat ni izvršil odredbe deželnega odbora, se bodo proti mestni občini ljubljanski izvajale konsekvence.

+ **Hrvaško-slovenska obstrukcija.** V času, ko Cuvaj še gospodari, imenuje glasilo naših socialnih demokratov obstrukcijo naših poslancev zločinsko obstrukcijo. No, pri socialnih demokratih ni itak nobena reč izključena. Noč in dan rohne zoper kapitalizem; vsako reč, ki socialnim demokratom ne pride prav, razkriče za kako kapitalistično spako. Čudno se nam zdi, da niso še naše obstrukcije. Danes smo na jasnem, zakaj ne. Socialni demokratje sami se boje izgube dijet in kakor pride ta reč na vrsto, takrat postane tudi socialni demokrat »kapitalist« in ponižen kakor ovca. Od »Slov. Naroda« pa smo že navajeni, da o vsaki akciji s svojimi lažmi in arogancami pada našim poslancem v hrbet. Tako namreč liberalci razumejo narodni boj — v vojski morajo igrati hlapce nasprotnikov. Srbi in Bulgari bi s takimi domoljubi še dolgo ječali pod turškim kopitom.

+ **O prizorih v burni seji proračunskega odseka** poročajo še dunajski listi: Jugoslovani na ves glas zahtevajo besede, zahtevajo poimensko glasovanje, ker se predsedstvo na njihove zahteve ne ozira, zagrabijo težke stole, ki stoje okolu posvetovalne mize ter jih mečejo na tla. Pred vrata proračunske dvorane se čuje to kot detonacije strelav. Poslanec Jarc zagrabí kup knjig in bje z njimi ogorčen na mizo. Poslanec Gostinčar kliče: Za ta škandal se bodete morali pokoriti. Jugoslovansko ljudstvo se bo maščevalo. Poslanec Jarc, Gostinčar, Dulbič kličejo: To je Cuvajev regiment! Razbili — te parlament!

+ **Lumparije in »umazanosti«** v liberalni stranki vzrok Ribnikarjeve sece-

sije! Res, na svojih prsih so si jih vzredili, čestiti narodnapredni starini, te ljubeznive mladine. Sicer te prsi niso posebno redilne bile, zato pa tudi dojenček ni kaj zdravo dete, a materino mleko je bilo vendar-le. »Dan« sedaj razlaga razburjenim starinom, zakaj da morajo imeti mladini svoj list proti starinom. »Dan« pravi: »Glasilo stranke gotovo ne bo grajalo stvari, ki se dogajajo v stranki sami, v stranki, ki jo list zastopa. Če se v stranki dogajajo še take lumparije, jih glasilo dotične stranke gotovo ne bo razkrinkalo. In tako ostane umazanost prikrita v škodo narodu... Hvalijo samo svojo stranko, — in če je tudi najslabša — vse drugo pa na prav nepošten način napadajo... Najprej treba pomesti pred svojim pragom... Tako »Dan« poje starinom, ki te ljubeznive mladine tako požrtvovalno nečujeje. Oj pazi, pazi, dr. Tavčar, da se v Ljubljani ne ponovi tista igra, ki so jo zaigrali v Carigradu Mladoturki staremu Abdul Hamidu!

+ **Simeon III. Največji.** V teh resnih časih skrbi za razvedrilo — Ivan Hribar. On brzojavlja kronanim glavam. Kakor starček Simeon v svetem pismu brzojavlja: Rad umrjem sedaj, ko vidim rajo rešeno. Ne gre se pa za Hribarjevo smrt — Bog ne da! Mnogo bolj poklican bi bil za take brzojavke ljubljanski resnični župan dr. Tavčar, kakor pa zastopnik zavarovalne družbe Ivan Hribar. Dr. Tavčar pa se muza, in mi ga imamo zelo na sumu, da si misli isto, kar mi: Svet naj ve, d alvan Hribar š živi! Simeon I. Veliki je gospodoval Balkanu. Ko bodo patriarhi v Carigradu kronali Ferdinanda kot Simeona II., naj svet ne pozabi, da še živi Ivan Hribar — Simeon III. Največji!

+ **Cuvaj gre?** »Österreichische Volkszeitung« poroča, da po zasedanju delegacij Cuvaj gre in da se hrvaško vprašanje v Hrvatom ugodnem smislu reši.

— **Za župana v št. Vidu nad Ljubljano** je bil včeraj zopet izvoljen dosedanji župan g. Anton Belec. Za županovega namestnika pa gostilničar in mesar g. Val. Cirman.

— **»Zarja«** v Gradcu si je na občnem zboru dne 8. novembra 1912 izvolila za zimski tečaj 1912/13 sledeči odbor: Predsednik Anton Kodrè, iur.; podpredsednik Dominik Žvokelj, iur.; tajnik Avgust Habermuth, iur.; blagajnik Josip Pavlin, med.; knjižničar Ign. Voštar, phil.; gospodar Iv. Drobnič, med.; odb. namestnik Zvirn Jošt, med.

— **Vrhnika za Črnogorce.** Katoliško slovensko izobraževalno društvo na Vrhniki, ki je ob svojem predavanju dne 27. oktobra nabralo za ranjenec na Balkanu 40 K, se je še posebno spomnilo junaških Črnogorcev. Minule dni je pričelo pri domačinih pobirati za črnogorske ranjence darove, in glejte, kar hipoma je bilo skupaj 363 kron, ki so se poslale »črnogorskemu rdečemu križu«. Dasi vedno rade volje, so to pot Vrhničani še s prav posebnim veseljem skladali darove za črnogorske junaške ranjence. Prav tako, Plemenitost za plemenitost!

— **Poročil se je g. dr. Ernst Rekar,** odvetniški koncipient, z gđcno. Mici Schrey na Jesenicah.

— **S pošte.** Premeščeni so c. kr. poštni kontrolorji: Pavel Pogatschnig iz Trsta na Dunaj, Adolf Kreisel iz Pulja za Trst ter Jožef Bragatni iz Trsta v Pulj. — Alojzij Maggi, c. kr. poštni nadoficial v Trstu, je umirovljen.

— **Nova avstrijska križarica.** Dne 23. t. m. izpuste na Reki v morje novo avstrijsko križarico »Helgoland«.

— **Nezdignjen dobiček.** Zadnji teden avgusta t. l. stavil je nekdo v novomeški loteriji dve kroni, in sicer na številke: 16, 61, 47, 74, vzdignjene pa so bile tisti teden številke 47, 61, 72, 74, 87, na katere je stavitelj zadel terno v znesku 1819 K 68 h, katerih do danes še ni vzdignil. Čas za vzdig poteče koncem tega meseca.

— **Pri gradnji belokranjske železnice** so predli dne 8. t. m. pri Lazih rov 420 m dolgega predora. Smer obeh strani so tudi natančno pogodili.

— **Cesarjev zajtrk ukraden.** Dne 8. t. m. je bil kuhar našega cesarja, ki, kakor znano, zelo zgodaj zajtrkuje, neprijetno presenečen. Cesar zajtrkuje čaj, gnjat in mrzlo pečenko. Dvorni kuhar je spravil v shrambo prejšnji večer pečenko, a ko je prišel po njo, da jo cesarju servira, je ni bilo več. Seveda je takoj preskrbel drug zajtrk in uvedli so strogo preiskavo, ki je dognala, da je ukradel cesarjev zajtrk dimnikar, ki so ga prijeli, ko je pravkar cesarju namenjeno pečenko jedel. Cesar je 8. t. m. bival v Budimpešti.

— **Promocija.** Abs. pravnik Karl Teckavčič bo promoviran dne 13. t. m. na dunajskem vseučilišču za doktorja prava.

— **Nesreča.** Iz Zalegaloga se nam poroča: Dne 8. novembra, v petek, je peljal iz Zalegaloga Gregurjev hlapec, 24letni Andrej Veber, domačin, kakor po navadi druge dni žaganice na škofo Loko. Odšel je od doma okrog pol štirih. Ko pride do vasi Studeno, občine Selca, zavre voz na klancu in hoče iti ob volca. A nenkrat se

sicer dobra os pri vozu prelomi in voz fant tako stisne, da je takoj mrtev. Prepeljali so ga v mrtvašnico v Selce, kjer so ga obducirali in je bil v nedeljo ob osmih pokopani. Bil je zelo miren mladenič.

— Ponesrečil se je Jože Groznik, posestnikov sin iz Pungerta ob Temenici. Peljal je 7. t. m. poln voz žita v mlin. Med potjo se je pa voz zvrnil nanj, mu zlomil desno nogo v goleni in ga pritisnil čez prsa. Peljali so ga v bolnišnico usmiljenih bratov, kjer je pa že drug dan vsled poškodbe umrl.

Telefonska in brzojavna poročila.

Današnja poročila se nahajajo tudi že na straneh 2. in 3.

TURŠKA GLAVNA ARMADA PRI PRODIRANJU ODBITA.

Carigrad, 11. novembra. Turška armada je prodrla do Lüle-Burgasa, a je bila z velikimi izgubami vržena nazaj.

KAJ JE S ČATALDŽO?

Sofija, 11. novembra. Vlada k vsem vestem o zavzetju Čataldže molči, oziroma meni, da ji ni o tem še nič znanega. Merodajni krogi izjavljajo, da se more reči le to, da Bulgari napredujejo in bodo vojsko smatrali za odločeno šele, ko zavzamejo Carigrad.

Sofija, 11. novembra. Vest o padcu Čataldže ne odgovarja baje resnici. Glasom neke vesti iz glavnega stana so Bulgari prišli Turkom za Čataldžo za hrbet in jo bodo zdaj napadli. Ker so Turki tu postavili svoje zadnje sile, bodo žrtve po vsej priliki jako velike. Vojne operacije so se začele baje že v nedeljo.

CARIGRAJSKI VOJAŠKI GUVERNER USTRELJEN.

Carigrad, 11. novembra. Tukajšnjega vojaškega guvernerja, ki je garnizijo ščuval k masakrom proti kristjanom in hotel oklicati Abdul Hamida za sultana, so obsodili in ustrelili.

SRBI SO RES ŽE OB ADRIJI! SRBI ZASEDEJO DRAČ.

Belgrad, 11. novembra. (Od našega poročevalca.) Iz Skoplja se poroča, da srbska tretja armada, ki operira v pristinskem ozemlju, zelo naglo deluje in Arnavte, ki so ondotnega terena vajeni, iznenadijo. Zavoľjo tega sovražnik svoje postojanke hitro zapuščajo, ostavljajoč v njih polno zalogo, municije, orožja in tudi gotovine v denarju. V Prizrenu so Srbi zaplenili 40.000 turškega denarja, ki se uporablja za vzdrževanje armade. Na crnopljevskem klanecu pred Prizrenom je 300 dobro oboroženih Arnavtov čakalo na mal srbski oddelek, a so precej zbežali, ko so videli strojne puške, katerih se osobito boje.

Belgrad, 11. novembra. (Oficielno.) Predčete 3. srbske armade so došle na Jadransko obal. En srbski oddelek se je pri izlivu Maka južno od Leša združil s črnogorskimi četami in koraka zdaj z njimi vred ob obali proti Draču.

2. kolona pa marsira proti Draču po dolini Drina. Kolona ne zadeva ob nobene težkoče. Albanci ali beže ali pa se udajajo. Pač pa ovira kolono meter visoki sneg.

Pričakuje se, da ta kolona dospe pred Drač nekako v dveh dneh.

SRBI ZAVZELI TUDI DORJAN (DOIRAN).

Belgrad, 11. novembra. (Od našega poročevalca.) Iz Skoplja javljajo, da se vsled oddaljenosti srbskih čet, ki na vse strani operirajo, in vsled opetovanih prekinjenih telegrafskih vesti poročila o uspehih srbske armade zakasnujejo. Tako je danes došla vest, da je poveljnik donavskega polka, major Colović, že 5. t. m. zavzel Dorjan (Doiran ob istoimenskem jezeru), v katerem se je nahajalo 1000 vojakov z enim polkovnikom, ki se je pripravil na odpor. Prebivalstvo se je, ko je doznalo, da so srbske čete v bližini, samo vzdignilo, turškega polkovnika vjelo in zvezalo, ter srbsko konjenico o tem obvestilo. Srbska konjenica je došla v mesto in posadko, ki je bila brez glave, vjela. Prebivalstvo je naše čete z velikim navdušenjem sprejelo.

KAKO SO SRBI PRED SOLUN DO-SPELL.

Belgrad, 11. novembra. (Od našega poročevalca.) Prvi pehotni polk prvega poziva, kateri je operiral med Strumnico in Solunom, je zajel one turške čete, ki so bežale pred bulgarsko zapadno armado iz Strumnice proti Solunu. Turki so se udali brez odpora. Prvi pehotni polk je došel pred Solun ravno, ko so se turške čete predale grškemu diadohu. Po padcu Soluna bodo srbske čete, ki so do sem dosepe, brezdvomno krenile na drugo stran k nadaljnjim potrebnim operacijam.

IZ SOLUNA.

London, 11. novembra. »Daily Chronicle« poroča, da so od Turkov izpuščeni kaznjenci ter tudi turški vojaki pred dajajo mesta v grške roke insultirali kristjane, jih mnogo pomorili, nekaj hiš zapalili in nekaj trgovin opleni. Grki so dali vse turške paše, častnike in uradnike zapreti.

Atene, 11. novembra. V solunskem zalivu se nahaja grška križarica »Georgios Averov« in tri torpedovke.

NA GRŠKEM ZAPADNEM BOJIŠČU.

Carigrad, 11. novembra. Turki so vzeli Grkom na zapadnem bojišču 17 topov z municijo.

Atene, 11. novembra. Nasproti turški vesti se tu javlja, da so boji na zapadu končali z umikom Turkov iz pozicij v Pentapogadiji.

BRODOVNA AKCIJA VELESIL.

Malta, 11. novembra. Angleške križarke »Hibernia«, »Britannia«, »Commoshoe« so dobile povelje odpluti proti Carigradu.

Rim, 11. novembra. Razun »Amm. di Saint Bon«, ki je s »Coatitom« v Carigradu, odpošlje laška vlada proti vzhodu še »Re d'Italia«.

Berolin, 11. novembra. »Berliner Tageblatt« poroča, da sta došli v Smyrno dve avstrijski križarici in ena torpedovka.

× × ×

SRBSKI DEMENTI GLEDE ARNAVTOV.

Belgrad, 11. novembra. Uradno se vesti o masakriranju Albancev označujejo kot tendenciozne izmišljotine. Z Albanci se tako v vjetništvu kakor v bolnišnicah humanost postopa.

PROTI AVSTRIJSKEMU KONZULU V PRIZRENU.

Belgrad, 11. novembra. Belgrajski listi pišejo, da avstrijski konzul v Prizrenu, Prohaska, še vedno ni napravil uradnega obiska pri srbskem poveljniku Jankoviču, kar je pa pač storil ruski konzul Emilijanov. Sploh se je Prohaska zadnji čas tako kompromitiral — pišejo srbski listi — da je najbolje, da se čim prej izgubi iz Prizrena.

TUJI AGENTI HUJSKAJO ARNAVTE?

Belgrad, 11. novembra. Belgrajskim listom se poroča z Skoplja, da je med Arnavti opaziti vpliv gotovih tujih agentov, ki jih varajo z zlaganimi vestmi o turških zmagah, jim zagotavljajo pomoč velesil in hujskajo proti novi srbski upravi. Arnavti so imeli baje že vse dogovorjeno za sestanek, ki so ga srbske oblasti preprečile.

USODA V AVSTRIJI SE NAHAJAJOČIH TURŠKIH BEGUNCEV.

Liberce, 11. novembra. Od tu nastajenih turških beguncev je dvanajst vsled naporov umrlo. Nek 21 let stari poročnik se je iz strahu pred vojnim sodom ustrelil.

× × ×

DIPLOMATSKI POLOŽAJ. VAŽNI DIPLOMATIČNI POGOVORI.

Budimpešta, 11. novembra. V nedeljo so se cel dan vršile v kraljevem gradu konference med šefom generalnega štaba Schemua, grofom Paarom in Bolfarsom. Mnoge konference so se brez dvoma vršile v navzočnosti cesarja samega.

Dunaj, 11. novembra. Prestolonaslednik je bil danes od cesarja sprejet v avdienci. Prestolonaslednik ostane več dni tu, potem pa se odpelja koncem tega tedna v Berlin, kjer se sestane z nemškimi cesarjem Viljemom.

Budimpešta, 11. novembra. Tu se mudi predsednik bulgarskega sobranja Danev ter je konferiral z grofom Berchtoldom in nemškim poslanikom Tschirschkyem. Nato je sprejel Daneva v avdienci cesar. Danev ima posebno politično misijo. Baje je predložil nadaljnje namere Bulgarije in Srbije glede razmerja, ki je hočejo vzdrževati te dve državi do Avstro-Ogrske. — Pri cesarju sta bila v avdienci tudi šef generalnega štaba Schemua in vojni minister Auffenberg.

Belgrad, 11. novembra. Avstro-ogrski poslanik Ugron je včeraj obiskal min. predsednika Pasića in z njim konferiral. — Vest o atentatu na Ugrona je popolnoma izmišljena.

Dunaj, 11. novembra. Dejstvo, da so Srbi že dospeli k Adriji, je politični položaj zelo poostrišlo. (?) »N. Fr. Presse« domneva, da je že v bližnji prihodnosti pričakovati važnih političnih dogodkov. »N. Wr. Tagblatt« meni, da se je vršil v navzočnosti cesarja in prestolonaslednika vojni posvet.

× × ×

London, 11. novembra. Ministrski predsednik Asquith je v Guild-hallu govoril o položaju in dejal, da je stvar evropskih državnikov, izvršena dejstva na Balkanu sprejeti. Zmagovalce se ne sme oropati tako dragoceno osvojenih sadov. Asquith je nato dejal, da so nekateri velevlasti, ki imajo na Balkanu posebne interese. Glede Anglije se more reči, da nima na končni izpremembi geografske karte na Balkanu nobenega direktnega interesa. O vprašanjih, ki se imajo še rešiti (Avstrija-Srbija), pa sedaj ni oportuno govoriti.

Peterburg, 11. novembra. Pogajanja med velevlastmi zaradi intervencije so prekinjena in se le še »izmenjujejo misli«. Med kabineti tridel-

entente je dosežen v balkanskem vprašanju popoln sporazum. Zahteva Avstrije in Italije, da ima Albanija postati neodvisna, se smatra od strani tripelentente za neopravičeno. Tripelententa stoji na stališču, da naj balkanske države Balkan med seboj razdele, kakor najboljšje vejo.

Dunaj, 11. novembra. V nekaterih krogih se govori, da se Avstrija zasedenju nekaterih pristanišč ob Jadranskem morju od strani Srbije nič več toliko ne upira, pač pa da se temu bolj protivi Italija.

Berolin, 11. novembra. Avstro-ogrski poslanik grof Szogyenyi-Marich je izjavil uredniku »Morgenpost«, da se Avstro-Ogrska ne bo zapletla v vojsko. Vsi glasovi o tem so pretirani. On je mnenja, da se bo mir po vsej priliki vzdržal.

London, 11. novembra. »Times« meni, da je Avstrija izjavila, da se bo zahtevi Srbije po kosu jadranske obali na vsak način uprla in da jo bo v tem podpirala Nemčija in Italija.

Dunaj, 11. novembra. Vest nemških listov, da se namerava v Belgradu demarš poslanikov trozveze v prilog zahtevi, da mora Albanija postati samostojna, ne sloni na resnici.

Peterburg, 11. novembra. »Novo Vreme« donaja jako energičen članek, v katerem zahteva, da Srbija dobi kos jadranske obali ter temu nasprotnim krogom kliče, naj pomnijo, da »razun Bulgarske, Srbije, Črnogore in Grške tudi še Rusija, Francija in Anglija niso izbrisane iz evropske mape«, da bo treba tedaj z njimi zelo računati. Sicer se pa vsa ruska javnost za to srbsko zahtevo odločno zavzema. Zavzemanje avstrijskega časopisja za samostojno Albanijo se smatra za neprijazen čin nasproti Srbiji.

Berolin, 11. novembra. »Vossische Zeitung« poroča, da polaga Rusija veliko važnost na to, da Srbija dobi kos jadranske obali in da se je baje že z Anglijo in Francijo domenila, da bi se Srbiji ne delale v tej zadevi težave.

Dunaj, 11. novembra. Glede različnih vesti o interesnem konfliktu med Avstrijo, oziroma Nemčijo in Italijo ter Srbijo radi jadranskih pristanišč in Albanije, se na merodajnem mestu pripominja, da se definitivna pogajanja s Srbijo niso še začela. Tudi Nemčija in Italija dozdej svojega stališča oficijelno nista še označili. Vse vesti o tem v listih so le kombinacije.

Belgrad, 11. novembra. »Stampa« poroča, da je Rusija Srbiji oficijelno naznanila, da bo zastavila ves svoj vpliv, da Srbija dobi jadransko pristanišče.

Sofija, 11. novembra. Glasom tukajšnjih listov bo Bulgarija srbske težnje veskoko podpirala.

Berolin, 11. novembra. Francija namerava izdelati med Avstrijo in Srbijo posredujočo formulo.

Pariz, 11. novembra. »Journal des Debats« svetuje Srbiji, naj svoje načrte glede na Albanijo opusti. Najboljši prijatelji Srbiji ne žele albanskih podanikov. Pasić naj se omeji na dobro mejo povečane Srbije v neodvisno ali pa avtonomno Albanijo. Če gre naprej, bi nudil Avstro-Ogrski napadalno pretežvo. Energično ga pa bodo zapadne velevlasti podpirale, če bi kdo poizkusil Srbiji nprtiiti kak skrit protektorat.

Belgrad, 11. novembra. »Pravda« poroča, da je italijanski poslanik obiskal ministrskega predsednika Pasića in zahteval, da ima Albanija ostati neodvisna. Pasić je odgovoril, da Srbija tej zahtevi pod nobenim pogojem ne bo ugodila.

× × ×

ALBANSKA DEPUTACIJA V EVROPSKIH GLAVNIH MESTIH.

Frankofurt, 11. novembra. »Frankfurter Zeitung« poroča, da odpošljejo Albanci deputacijo 3 treh mohamedanskih, dveh pravoslavskih in dveh katoliških Albancev v vsa evropska glavna mesta. Deputacija hoče propagirati misel albanske avtonomije, če se status quo v Mcedoniji izpremeni.

× × ×

BALKANSKA VOJSKA KONČANA?

Spljiti, 11. novembra. »Sloboda« poroča, da se balkanska vojska lahko smatra za končano. Balkanske kršćanske države so že baje s Turčijo sklenile mir pod sledečimi pogoji: 1. Turčija odstopi ozemlje, ki so ga zasedle balkanske zvezne države. 2. Zvezne balkanske države ne zasedejo Carigrada (?). 3. Turčija umakne iz Evrope prostovoljno svojo armado v Malo Azijo in ne brani čataldških utrd. Baje Turčija svoje vojake že prevaža v Malo Azijo.

NOV ZEMLJEVID BALKANA.

Spljiti, 11. novembra. »Sloboda« poroča: Balkanske zvezne države so sporazumno izdale nov zemljevid Balkana, ki se širi med Balkanci. Srbija in Črnagora dobiva zapadnih del evrop-

ske Turčije. Meje proti vzhodu in jugu so: Črta od Küstendila ob bulgarski meji levo do Kočane, čez Stiplje, Negotin, Prilep, Bitolj, Ohrid, Elbassan, skozi srednjo Albanijo ob reki Skumbi do Jadranskega morja. Pristanišče Drač spada v srbsko - črnogorsko ozemlje. Grška meja teče tako: polutok Kalkidike z zahodnim obrežjem zaliva Rendina in Solun. Meja se nato potegne severno čez Janico (Jenidže-Vardar), Mandalavo nad Vodeno in Pošarsko do gorovja Dobropolje ob srbski meji, nato pa čez Negotin, Bitolj in Ochrid. Od Ochrida gre nova grška meja proti jugozahodu med Ochridskim in Prespa jezerom, prereže mališko jezero in gre čez Korico, Kilifasezi, Badeloni. Argyrokastron do Valone pod Chimaro in se konča ob obrežju Jadranskega morja. Ozemlje med izlivom reke Skumbi, Ochrido in Valono bi tvorilo Albanijo. Novo bulgarsko mejo bo tvorila na jugozahodu črta iz Kuru Buruna ob Črnem morju čez Vizo, Uršo v zaliv Saroš. Bulgarska dobi tudi macedonsko obrežje Egejskega morja, od zaliva Rendin do zaliva Saros. Na jugozahodu meji Bulgarijo z Grško črta iz Jeni (Nove) Mahalle čez Killiselž, Vatilak, Ašiklar, Pogarsko proti severnemu delu Dobrega polja. Novo srbsko-bulgarsko mejo pa tvori črta severni del Dobrega polja čez Negotin, Stiplje, Kočana v Krivo Palanko v smeri proti Küstendilu. Ozemlje južno od črte Gallipoli - Kurun - Buran ob severnem obrežju Marmarskega morja ostane turško.

× × ×

ZBORNICA.

Dunaj, 11. novembra. Poslanska zbornica je otvorila danes debato o odgovoru na interpelacijo glede Hochenburgerjevega jezikovnega odloka pri čeških sodiščih. Prihodnja seja se vrši šele 25. t. m.

IZGREDI V ZAGREBU.

Zagreb, 11. novembra. Pri footbalski tekmi med »Akademskim športnim klubom« in »Concordio« za prvenstvo Hrvatske je prišlo do izgrediv, v katerih je bilo mnogo oseb ranjenih. Policija je morala intervenirati in je 20 oseb zaprla.

ANGLEŽI POMNOŽE ARMADO.

London, 12. novembra. Na banketu v Guild Hallu je vojni tajnik polkovnik Seely napil armadi in izjavil, da je potrebno na Angleškem uvesti splošno vojaško dolžnost.

VELIKA ŽELEZNIŠKA NESREČA.

Tomsk, 12. novembra. Na sibirski železnici je pri vrsti 2754 skočil iz tira delovski vlak. Ubiti so trije, ranjenih je pa 21 delavcev.

MOŽA SVOJE HČERE ZADAVIL.

Celovec, 11. novembra. V Beli Redji pri Volšperku se je posestnik Janez Ronecher sprl z očetom svoje žene Jurijem Gradnicerjem, ki je Ronecherju položil krepko klofuto. Moža sta se stepla, pri tem je pa Gradnicer Ronecherja toliko časa davil, da ga je zadavil.

TRAGEDIJA BULGARSKE ČASTNIŠKE SOPROGE.

V Sofiji so ženo nekega višjega štabnega častnika bulgarske armade zalotili na vohunstvu v korigist Turčije in jo ustrelili. Dama je bila iz najboljših krogov in je kot dekle slovela na sofijskih zabavnih prireditvah. Tu se je seznanila z mladim turškim častnikom, ki je bil prideljen turškemu poslaništvu v Sofiji, in se silno zagledala vanj. Toda njeni starši so nasprotovali zvezi; turški častnik je bil odpoklican, njo so pa oženili z bulgarskim višjim častnikom. Čez nekaj let se je turški častnik s posebno nalogo vrnil v Sofijo in stara ljubezen se je znova vnela. Zaklinjal je svojo ljubimko, naj z njim pobegne. Odkril ji je, da ima nalog, da na kak način dobi v roke bulgarske mobilizacijske načrte; ako se mu to ne posreči, bo prestavljen v kak izgubljen kot Male Azije, kjer ne bo nobene možnosti več za svidenje. Naslednji dan mu je ljubimka izjavila, da sta prerевна, da bi mogla pobegniti in da naj zaupa bodočnosti. In izročila mu je zaželjene listine, ki jih je vzela iz pisalne mize svojega soproga, in mu vnela, naj listine fotografira, potem ji pa originalne vrne. To se je zgodilo. Ta častnik pa je bil eden prvih med vjetimi Turki. Pri njem so našli kompromitirajoča pisma, ki so celo stvar izdala. Častnik je bil po vojnem pravu ustreljen in ravnotako tudi dotična dama. Njenega moža je vsa stvar strašno potrla in bil je eden prvih, ki so padli v bitki pri Lozengradu.

Slov. Straža' potrebuje pomoči!

Pismo s Cetinja.

Cetinje, 6. novembra.

Turki na Cetinju.

Sinoči so iz Podgorice privedli na Cetinje krog 200 turških vjetnikov, da ih porabijo za pomoč pri čiščenju ulic in kidanju snega, ker ni drugih delavcev — domačini so vsi v vojni. Turški vojaki vsled mraza stisnjeni in zaviti v svoje temnosive uniforme jako bedno izgledajo. Drže se v gručah kakor preplašene ovce. Vsakemu se smilijo, ki jih vidi, in skoro ni mogoče verjeti, da so to pravi vojaki, ki so se še pred nekolikimi dnevi borili s svojimi sedanjimi pažniki. Izmed vseh 200 se niti dva ne pogovarjata med sabo; vsi so tihi in večina jih je takoj zaspala, kakor hitro so se vsedli. Najprej so jih spravili v odprte tržne prostore na trgu, sedaj pa iščejo na Cetinju mesta, kjer bi jih mogli prenočiti.

Dohod zavezne vojske v Peč.

Srbski general in poveljnik ibarske divizije, Mihajlo Živković, je s svojimi četami došel v Peč dne 3. t. m. V spremstvu generala Živkovića se nahaja bivši raško - prizrenski metropolit Nikoforov in znani srbski učenjak in akademik Ljubo Stojanović. Poveljnik vzhodnega oddelka črnogorske vojske brigadir Janko Vukotić je sprejel Živkovića v patriarhiji. Medsebojni pozdrav dveh vojskovodij, dveh slavnihih sinov srbskega naroda, je bil veličasten in ganljiv. Generala sta se objela in trikrat poljubila ter si nato medsebojno predstavila odličnejše člane svojih štabov. Med tem so se pa neprestano orili ura-klici in s patriarhijske in drugih cerkva so slovesno doneli zvonovi in povečevali slovo zedinjenih bratov. Poveljniki, častniki in vojaki in vse mnogobrojno ljudstvo kipi navdušenja in sreče; še patriarhija je dobila danes veselejšo lice, ko so ji otrte grenke solze, ki jih je dolgih pet vekov lila in hrepenela po dogodkih današnjega dne.

Nasprotnik se ne more več upirati združeni sili dveh kraljev in se na celi črti umika in udaja. General Vukotić je poslal nekoliko bataljonov hrabre naše črnogorske vojske na Djakovo in kakor se sliši, je Djakovo takoj, ko so črnogorski vojaki začeli operirati, ponudilo predajo. Znana arbanaska in turška voditeljja Bajram Cura in Riza beg sta odtod pobegnili v Bihač in skušata še enkrat ustaviti hudournik, ki se razliva čez najtemnejše kraje Evrope.

Od dne, ko je črnogorska vojska osvojila Peč, pa do danes, je imel mestno in okrajno oblast v rokah vojvoda brigadir Lakić Vojvodić. Danes se mu je general Vukotić slovesno zahvalil za vzoren red in mir, ki ga je v mestu in na deželi vzdrževal; na njegovo mesto pa je imenoval bivšega oblastnega upravitelja v Andrijevici: Jovana Plamenaca. Za predsednika vrhovnega sodišča je imenovan bivši turški oblastveni upravitelj Safferendin beg Mahmutbegović. Tudi ostala oblastvena mesta so se takoj zasedla.

Tako doslovno slove navdušena nradna brzojavka, ki smo jo danes dobili. Pa ne samo v Peči, v stari srbski patriarhiji, polni zgodovinskih srbskih spomenikov, marveč po celi deželi in zlasti tu na Cetinju vlada velikansko navdušenje nad dogodki, ki se neprestano odigravajo v teh pomembnih in velikih dneh.

Zavzetje Djakovice.

Danes nam je došla brzojavka, ki nam je prinesla vest o novi črnogorski zmagi.

Iz Peči se namreč poroča, da sta kolečinska in vasojeviška brigada dne 4. t. m. zavzeli Djakovo. Velika večina Turkov se je udala, drugi pa, ki se nameravajo še boriti, so pobegnili v Krastenić.

Vukotičev podpoveljnik Vešović je zavzel vse oblasti v deželi, napravil povsodi red in postavil močne straže. Ob istem času, ko je naša vojska zavzela Djakovo, je srbska vojska zavzela Prizren in zvečer je en del srbske vojske iz Prizrena došel v Djakovo.

General Vukotić se je iz Peči podal v Djakovo, odkoder nadaljuje pot v Prizren, da vrne srbski armadi njen obisk v Peči.

Z osvobojenjem Prizrena in Djakovice je dovršena naloga črnogorske Vukotičeve in srbske Živkovićeve armade. O nadaljnjem gibanju teh dveh armad še niso znane podrobnosti, toliko je pa gotovo, da bosta obe armadi marsilrali proti jugu v eventualno pomoč črnogorski vojski pod Skadrom in Tarabošom in v svrhu zavzetja Primorja, v kolikor ga že ni zavzela črnogorska armada (Lješ - Alessio, San Giovanni di Medua).

Krog Skadra. Turška perfidnost.

Skadrski inozemski konzuli so, kakor ste že poročali, prestolonasledniku

Danilu poslali pismo, v katerem ga prosije varstva za nevtralna poslopja v skadrskem mestu. Prestolonaslednik je v odgovor napisal pismo, v katerem zatrjuje, da se bo pri bombardiranju kolikor le mogoče pazilo, a vsake nezdode za mirno prebivalstvo bi seveda tudi najboljša artiljerija sveta ne mogla izključiti. Konzuli naj na dotičnih zgradbah dajo izobesiti bele zastave. To pismo sta imela oddati v Skadru črnogorski pooblaščenec Jovan Matanović in avstrijski vojni ataše stotnik Hupka. Ob tej priliki se je zopet pokazala vsa turška perfidnost. Ko se je namreč parobrod, s katerim sta se črnogorska odposlanca vozila in na katerem sta bili razobešeni bela in avstrijska zastava, približal Skadru, so Turki na parobrod ustrelili iz topa; strel pa k sreči ni zadel, marveč je padel par metrov proč v vodo. Turki so nato proti parobrodu oddali še več strel, tako da je ladja med največjo nevarnostjo dospela v skadrsko luko. Tu je odposlanca čakal mestni poveljnik Hasan Riza beg in prevzel pismo za konzule. Skadrski poveljnik ni še ničesar vedel o dogodkih na drugih bojiščih, in ko sta mu odposlanca pripovedovala o bulgarskih zmagah, o srbskem zavzetju Skoplja, ni hotel verjeti. Ko mu je avstrijski vojni ataše nato pokazal inozemske časopise, je rekel, da časopisje laže in da je kaj takega sploh izključeno. Ta dogodek najlepše označuje postopanje turške vlade, ki s prikrievanjem resnice skuša rešiti armado in državo.

Zvečer sta se odposlanca vrnila nazaj v črnogorski tabor.

Obleganje in obstreljanje Skadra in Taraboša

se nadaljuje, a podrobnosti o bojih niso znane. Včeraj popoldne se je vršil ljut boj krog Bušata blizo Brdice. Uspeh neznan.

× × ×

Cetinje, 7. novembra 1912.

Novodšli Črnogorci.

Sinoči je prispelo semkaj kakih 300 črnogorskih delavcev iz Amerike. Prišli so iz Kotorja peš, ker je bil vsled snega in viharja vsak promet s Kotorom ustavljen. Prišli so pozno zvečer — pojoč in vriskajoč, nekaj zato, ker so zopet ugledali svoje domove, nekaj pa iz vojnega navdušenja. Danes jih je mesto polno, preskrbujejo si obleko in orožje. Nekateri so že odšli dalje na svoje domove. Večinoma so to visoki, krepki fantje, lepega obnašanja in lepo opravljeni. Vsi so nekako izmučeni, bledih lic in kljub temu, da neprestano pojo, izgledajo nekam žalostni. Temu se ni čuditi, saj njihova dolga pot v nobenem oziru ni bila šala. Ako človek pomisli, koliko ti ljudje žrtvujejo domovini — dober zaslužek in službe in prihajajo iz take dalje umret za domovino, potem jih občuduje, obenem pa mu je tako žal zanje! Toda oni ne mislijo na to in zatrjujejo, da niti en Črnogorec ni ostal v Ameriki, pa naj je imel še tako dobro službo.

Sneg in dež.

Današnji dan je potekel brez vsakršne vesti z bojišča. Od včeraj je padlo toliko snega — in še vedno sneži, — da je od včeraj prekinjen poštni promet s Kotorom; na mnogih mestih so vsled snega popokale brzojavne žice in onemogočile zvezo. Nič se ne vé, kako je na bojišču, a se velikih dogodkov tudi ne pričakuje; vsled neprestanega dežja bodo uspešnejše akcije na Taraboš in Skader tudi v bodoče zelo otežkočene.

14 leten junaček.

V bolnišnici imamo med ranjenci malega 14 letnega dečka, ki je gnal in stražil ovce, ki so bile namenjene za hrano armadi. Tu ga je menda bolj slučajno našla sovražnikova kroglja in ga zadela v nogo. Malček se popravlja in danes se je veselo pogovarjal z nami, zraven pa se shladil s sladkorčki, ki mu jih je podarila neka gospa.

Niti čaše mleka . . .

Aprovizacijske razmere na Cetinju so jako težavne; to se čuti zlasti po bolnišnicah, kjer mnogokrat niti nujno potrebne hrane za bolnike ne morejo v zadostni meri preskrbeti. Ravno danes se je vsled tega odigral v bolnišnici pretresljiv prizor. Nekemu mlajšemu ranjencu, kakih 25 let, so ravnokar povedali, da mu bodo jutri odrezali nogo. Zganil je z rameni in rekel: »Hvala Bogu! Čez nekaj hipov zaprosi strežnico, da mu prinese čašo mleka. Strežnica je odšla, a se kmalu vrnila z vestjo, da mu zdravnik ni predpisal mleka, ki ga imajo sploh tako malo, da ga niti tistim ne morejo vsem dati, katerim je predpisano. Ko je ranjenec to slišal, je skoro zajokal: »Ni mi bilo žal življenja.« tako je rekel, »zapustil sem domače in šel v vojno; jutri mi odrežejo nogo, da ostanem pohabljen vse svoje

življenje, — tu pa ne morem dobiti niti čaše mleka! . . . Takih žalostnih prizorov ni malo na dan! Res je, da so bolniki včasih nepotrpežljivi in zahtevajo več, kakor se jim more dati — toda vseeno te zaboli v dno srca, da se onemu, ki je tvegaj življenje za domovino, ne izpolni skromna želja po čaši mleka ali kakih drugi malenkosti.

Ljubljanske novice.

Ij Umrli je danes v deželni bolnici mizarski mojster g. Alojzij Petrin.

Ij Balkanski odsek ljubljanskih Marijinih družb ima jutri, v torek ob pol 8. uri zvečer posvetovanje v Alojzjevišču, I. nadstropje. Povabljeni so voditelji Marijinih družb in člani odseka.

Ij Govorniški tečaj S. K. S. Z. se začne v sredo ob pol 8. uri zvečer v »Ljudskem domu«. Opozarjamo vse one, ki se ga mislijo udeleževati, da se zbero točno ob pol 8. uri v tajništvo S. K. S. Z.

Ij Odborova seja S. K. S. Z. se vrši danes točno ob 8. uri zvečer v »Ljudskem domu«.

Ij Nemščina se začne poučevati v torek ob 8. uri v poučnem tečaju S. K. S. Z. Kdor se želi še prijavit, naj pride točno ob 8. uri v Slovensko trgovsko šolo na Kongresnem trgu, da se tam vpiše. Pouk je namenjen začetnikom. Prvi oddelek je že prenapolnjen.

Ij Državni uradniki so imeli v soboto v »Mestnem domu« shod, na katerem so govorili gg. občinski svetnik Lilleg ter poslanca Reiser in dr. Ravnihar ter je bila soglasno sprejeta naslednja resolucija: V »Mestnem domu« zbrani državni uradniki in učitelji opozarjajo visoko vlado, da so se po dosedanjem tolmačenju zakona z dne 19. februarja 1907 uvrščala deželna stolna mesta v prihodnji višji razred aktivitetnih doklad, nego bi jim pripadalo po številu prebivalcev, da je danes Ljubljana edino stolno mesto, ki stoji v tistem razredu, ki ji pripada po številu prebivalcev in da je Ljubljana od vseh 52 mest, ki stoje v drugem razredu edino mesto, ki spada v ta razred po številu prebivalcev.

IjDiplomo častnega članstva je izročila včeraj deputacija društva davčnih uradnikov g. finančnemu ravnatelju dvornemu svetniku Klimentu.

Ij Umrli so v Ljubljani: Jera Klemenčič, zasebnica, 75 let. — Tomaž Štendler, posestnik, 40 let. — Jera Pečnik, kuharica, 75 let. — Mirko Rojc, prevoznikov sin, 3 leta. — Martin Oven, poljski dinar, 46 let. — Mihael Petrovič, delavec, 23 let.

Ij Draginja v Ljubljani. Na shodu državnih uradnikov je deželni poslanec ljubljanskih gospodov liberalnih mesarjev Reiser pravil o draginji v Ljubljani: Cene govejega mesa v Ljubljani po kvaliteti I. in II. vrste po 200 vin., III. vrste 160 vin. Povprečne cene v Gradcu so v mesnicah I. vrste 196 vin., II. vrste 181 vin., III. vrste 168 vin., na stojnicah I. vrste 187 vin., II. vrste 171 vin., III. vrste 155 vin.; torej je v Ljubljani vsake vrste meso dražje in meso druge vrste je na stojnicah dražje za 29 vin. Celo na Dunaju je meso I. vrste na stojnicah 15 vin. ceneje nego pri nas. Teleče meso I. vrste (s priklado) je v Ljubljani za 60 vin. dražje. (V Ljubljani 160 do 300! v Gradcu 160 do 240.) Najnižja cena masla v Ljubljani 280, v Gradcu 240, torej v Ljubljani dražje za 40 vin. Svinjska mast v Ljubljani 210 do 220, v Gradcu 192 do 200, torej pri nas za 20 vin. dražje. Jajca v Ljubljani 12 do 13, v Gradcu 7 do 11. Premog v Ljubljani 336 v Gradcu povprečno 260, pri nas dražje za 76 vin. Pivo v Ljubljani 48 v., v Gradcu 40 do 44 v. — Da, da, liberalna večina na magistratu res sijajno skrbi za aprovizacijo Ljubljan. Govori se, da morajo uradniki zato tako dolgo čakati za uvrstitev v I. razred

Št. 36.984.

Razpis ustanove za ljubljanske mestne reveže.

Mestni magistrat ljubljanski ima za tekoče leto podeliti

„Cesarja Franca Jožefa jubilejske ustanove za reveže“,

in sicer dve po 50 K, deset pa po 40 K.

Do teh ustanov imajo pravico oni mestni (v Ljubljano pristojni) reveži, ki ne dobivajo redne podpore iz ubožnega zaklada.

Prošnje za podelitev jedne teh ustanov je oddajati na vložnem zapisniku mestnega magistrata

do vštetelega 30. novembra t. l.

Prosilci imajo v prošnji natanko navesti, o čem da žive, ali imajo kak reden dohodek in kakšne so rodbinske razmere (število nepreskrbljenih otrok, zdravstveno stanje).

Mestni magistrat ljubljanski,

dne 9. novembra 1912.

Zupan:
Dr. Ivan Tavčar l. r.

akt. doklad, ker so prve vloge bile opremljene s tržnimi cenami, kakršne je imel zabeležene magistrat, ki pa niso bile v skladu z dejanskim tržnim položajem.

Ij Usmiljeni brat iz Kandije pobira za odnotno bolnico po Ljubljani milih darov. Priporočamo ga toplo.

Ij Slovnsko gledališče. Opereta »Boccaccio« se ponovi jutri v torek, dne 12. t. m. Za drugo dijaško-kronsko predstavo v slovenskem gledališču v Ljubljani v sredo dne 1. t. m., pri kateri se bo pela velika Wagnerjeva opera »Večni mornar«, so že sedaj domalega vsi prostori predabonirani.

Ij Delavske kronске predstave v slovenskem deželnem gledališču. Kakor za dijaštvo, tako uvede naše gledališče tudi za delavske sloje predstave, pri katerih bodo najvišja vstopnina znašala samo eno krono. Vršile se bodo vsako tretjo in četrto sredo v mesecu zvečer od osme ure nadalje. Prva delavska predstava bo v sredo dne 27. t. meseca.

Ij Truplo v Ljubljani. V Ljubljani so dne 5. t. m. dobili truplo 50 do 60 let starega moškega ter ga prepeljali v mrtvašnico v Stefanjo vas. Utopljenec je ležal kakih šest tednov v vodi.

Ij Nezgoda na dolenskem kolodvoru. Ko je v soboto jutraj na dolenskem kolodvoru hotela iti v vlak 50letna posestnica Jerica Zoretova iz Rudolfovega, je padla z druge stopnice ter obležala na tleh nezavestna. Prenesli so jo v čakalnico, kjer je čez nekaj časa spet prišla k sebi.

Ij Dijak pobegnil. V soboto dopoldne je od roditeljev pobegnil 13letni Stanko Bajec, dijak II. gimnazijskega razreda in se dosedaj še ni povrnil. Dečko ima kratke hlače, sivo čepico in temno pelerino.

Ij Še en dijak pobegnil. Pobegnil je dijak II. gimnazije Jožef Zupančič.

Tržne cene.

Cene veljajo za 50 kg.

Budimpešta, 11. novembra 1912.

Pšenica za april 1913 12:04
Rž za april 1913 10:64
Oves za april 1913 11:14
Koruza za maj 1913 8:02

Zahvala.

Povodom prebridke izgube našega ljubljanskega soproga oziroma očeta, brata, strica, gospoda

Josipa Müllerja

c. kr. sodnega sluga v pokojju

se tem potom najiskrenejše zahvaljujemo za sožalje, ter vsem sorodnikom, znancem, prijateljem in drugim, ki so spremili pokojnika k večnemu počitku.

Ljubljana, dne 10. novembra 1912.

Žalujoči ostali.

Dobro izurjen

3493

mlinar =

samski 26 l. star več mlenja na štule. išče službe za 1. december. Ponudbe pod »Mlinar 3493« na upravo tega lista.

Išče se na deželo

3553

= kuharica =

ki se razume na samostojno gospodinjstvo. Sprejme se takoj v službo ali v teku treh mesecev. Plačilo po dogovoru. — Pismene ponudbe naj se vpošljejo na upravo „Slovenca“ pod številko 3553.

3551

Z Juha.

Srbi in Avstrija.

Belgrajska »Straža« z dne 8. novembra prinaša sliko cesarja Franca Jožefa I. in prestolonaslednika Franca Ferdinanda in piše z ozirom na miro-ljubne izjave merodajnih faktorjev v delegacijah v Budimpešti: »Tudi mi težimo za prijateljskimi razmerami med nami in našim močnim sosedom in v znak te želje prinašamo danes sliko avstrijskega cesarja in prestolonaslednika; prepričani smo, da nas ne bosta ovirala, da si pridržimo tisto, kar smo si na meču pridobili.«

Za jesenska dela na polju.

Ker je vse, kar more puško nositi, odšlo v vojno, preti tudi v Srbiji kmetovalcem velika škoda, ker ni nikogar, ki bi opravil jesenska dela na polju. Zenske, ki sicer pridno pomagajo pri poljskem delu, starčki in otroci tega niso v stanu sami storiti. Zato se je narodno-gospodarski minister obrnil na občinske odbore, da preskrbe za vzajemno pomoč pri jesenskih poljskih delih, da se ista pravočasno in povsodi izvrše. Zveza kmečkih zadrug v Belgradu je nato tudi izdala okrožnico svojim zadrugam, v kateri jih poziva, naj zadrugarji v dejanju pokažejo, da prav razumejo zadrugno idejo, ki je srbskemu poljedelstvu in kmetovalcem prinesla že toliko blagoslova, in naj bodo desna roka občinskim oblastem pri izvajanju medsebojne pomoči pri jesenskih poljskih delih. Zadrugarji naj bodo pri tem zgled vsem drugim, in sicer v prvi vrsti z dejanjem. Najlepše se bodo oddolžili onim, ki so odšli, da tvegajo kri in življenje za čast in koristi domovine, ako jih bodo ob povratku pozdravljala lepo obdelana polja.

Za okrevajoče srbske častnike.

Ki so bili ranjeni v vojni, je doslej v Dalmaciji in ina naši rivieri pripravljenih brezplačnih mest z vso oskrbo: V Splitu in v ostali dalmatinski rivieri 40, v Reki, Voloskem, Opatiji 40; v Novem je dr. Mažuranič ponudil hotel Lišanjski z 20 sobami, vso oskrbo in zdravniško pomoč.

Junaška Črnogorka.

Mohamedanski Malisori streljajo na Črnogorko, ko one opravljajo dela usmiljenja pri ranjenih na bojišču. Neka Črnogorka je naložila na ramena svojega ranjenega moža, nakar so pričeli Malisori nanjo streljati. Zadeta je bila od štirih krogelj, a še ni odložila bremena. Ker pa so zadele krogelje tudi moža, ji je umrl na hrbtu. Odložila je mrtvo truplo, zgrabila za puško in se hotela maščevati nad sovragom, ki je bil skrit za neko skalo, a moči so jo zapustile in padla je umirajoča na tla.

**Kupujte srečke „Slov. S raže“!
:: Žrebanje že 18. novembra! ::**

DAROVI ZA SLOVANSKE RANJENCE NA BALKANU.

II. izkaz.

Smleški župljani 40 K. — Poslanec Fr. Demšar 20 K. — Jos. Hartman, župnik, Blagovica, 10 kron. — Marija Hlebs, Ljubljana, 10 K. — Fran Pencca, Mokronog, 5 K. — Dr. Vinko Gregorič, primarij, Ljubljana, 20 K. — Ivan Sušnik, stolni kanonik, Ljubljana, 20 K. — Fran Novak, Ljubljana, 2 K. — J. Mikl v Kamnigori nabral v veseli družbi pri g. pl. Kappunu 11 K. — Fantje iz Sore z geslom: Za krat častni in svobodo zlato, 117 K 22 vin. — Dr. Fr. Detela, vladni svetnik, Ljubljana, 10 K. — Mih. Čič, Via Lloyd 5, Trst, 3 krone. — Jož. Shejbal, vikar, Borjana pri Kob., 10 K. — Občinski odborniki, Loški potok, 20 K. — Članice »Dekliške Zveze«, Loški potok, 20 K. —

Dom. Janež, župnik, Studeno, 8 K 30 vin. — Fran Korošec, nadžupnik, Sv. Križ, Rog, Slatina, 20 K. — Ivan Hutter, katehet, Celovec, 20 K. — Duhovnjica Obloke-Hudajužna 55 K. — Žuni urad Javorje nad Škofjo Loko 30 K. — Emilija Gašperin, c. kr. poštarica, Višnjačgora, 5 K. — P. Gorjup, kaplan, Sevnica, 10 K. — S. Zupan, župnik, Ježica, 10 K. — Inž. Jan. Rataj, Ljubljana, 15 K 30 vin. — Neimenovan, Ljubljana, 5 K. — Josip Košmerlj, drožarna, Ljubljana, 2 K. — Karel Supin, vikar, Novo mesto, zbirka 30 K. — Jos. Knava, duhovnik, Barkovlje p. Trstu, 10 K. — Župni urad Kamnik 20 K. — Franc Krek, župnik, Vranjapeč, 5 K. — Zbirka škofje-loških župljanov 83 K. — Nekdo iz Kamnika 6 K. — Župnik Jos. Potokar iz Tržiča zbirka 194 K, in sicer: Po 10 kron: župnik Potokar, trški župan Ahačič, tovarnar Klotfutar, tovarna Peter Kozina, trgovka Vidmar; gospa Sitar in Golmajer 8 K; po 5 K: zdravnik dr. Mayr, trgovec Lavš; po 4 K: trgovec Gregorec, izdelovalec čreviljev Iv. Papov; po 3 K: župnik Ogrizek, kaplana Gole in Čadež, trgovec Ruech, trgovka Kokali, posestnica Ana Dornig, posestnik K. Dobrin, gostilničarka Zurl, trgovec N. Theuerschuh; tovarnar Mirko Ahačič; družina Pirc 3 K 50 vin.; po 2 K: učitelja Repovš in Vider, posestniki Salberger, Grasmayer, Globočnik, Schweiger, Iv. Perko, Brešar, Štefan Srečnik, Zofija Bahun, M. Urh, Anton Jeglič, Ivana Mally, občinski tajnik Veber, tov. uradnik Hinko Kautič, delovodja Anton Zupan; družina Premru 2 K 31 vin.; po 1 K: tov. uradniki P. Böhm, Pavšič, Paternost, gđc. Meršoli, Peterneli, Frida in Mimi Schweiger, neimenovan, Prust, Demšar, Hešel, Albin Perne, V. Theuerschuh, M. Rožič, J. Ude, M. Golmayer, H. Luzar, Žepič, M. Kogoj, J. Kramaršek, Ošabnik, Fr. Dovžan, Lassnig, L. Pogačar, Bocak, A. Primožič, Marenek, Jos. Dornig, Valjavec, Mokorel, M. Vidic, Dečman Fr., Končar, Nemeč, Lopota, L. Zaletel, Fr. Pretnar, Jos. Ahačič, Ig. Čadež, Kavar, Javornik, A. Mikič, J. Rožič, družina Solar, Iv. Mehlé, M. Polc, A. Kralj; družina Perko 1 K 20 vin.; L. Kurnik 1 K 10 vin.; Cvek, Fr. Ovsenek, Slatnar, Rogelj, Tomazin, Dovžan, Kavčič J., Pavlič skupaj 2 K. — Dalje po veeč. g. dekanu Andr. Lavriču v Vipavi 1010 K, in sicer: Zbirka v Vipavi: občina Vipava za črno-črnogorski Rdeči križ 60 K, Hran. in pos. za Rdeči križ 50 K, zbirka župljanov za ranjence 123 K 89 vin., zbirka župljanov za bugarske sestre 6 K 82 vin., zbirka župljanov za črnogor. ranjence 13 K 50 vin., skupaj 253 K 32 vin.; za slovanske ranjence: zbirka v Šturiji 100 K; zbirka na Ustju 23 K; zbirka na Planini pri Vipavi 140 K; zbirka v Budanjah 100 K; zbirka v Št. Vidu pri Vipavi 145 K; zbirka na Slapu 57 K; zbirka v Maučah 50 K; zbirka v Ložak 46 K 70 vin.; zbirka v Vrhpolju 100 K. — Vsota II. izkaza 1856 K 82 vin., k temu I. izkaz 957 K 92 vin.; skupaj 2814 K 74 vin.

Krojaški pomočnik

se sprejme takoj pri

JOSIP JURČ, Radovljica,
Gorenjsko. 3494

učehec

se sprejme takoj v špicerijsko trgovino. Kje, čova uprava lista.

Sukneno blago

za moške obleke se kupi najboljše pri R. Miklauc v Ljubljani. 2933 1

Velika izbira, - Zanesljive cene, - Na sahteto se tudi izdelovanje oblek preskrbi.

Proda se več zelo pripravnih kompletnih

stelaž

posebno za pekarije in malih razstavnih o»en. Mes ni trg št. 24. 8580

Prporoča se največja zalega oblek

za
gospode
in
dečke
A. Lukič
Ljubljana, Pred škofijo 19
Tedno najnovejša
konfekcija
za
dame in dečlice.

Nizke cene!

Solidna postrežba!

Nizke cene!

Pozor trgovci!

Od sobote, dne 9. novembra, dalje se prodaja galanterijsko blago in pletenine iz konkurzne mase Ludovika Dollenza v Prešernovi ulici pod tovarniško ceno. 3529

Prporoča se domača najnovejša konfekcijska trgovina Maček & Komp.

Franca Jožefa cesta šte. 3.

Sprejemajo naročila po meri ter se izvrše točno in solidno.

1183 Založniki c. kr. priv. juž. žel.

Solidna postrežba. Najnižje cene.

Dobro izdelane obleke, zimske suknje

za moške in dečke

v veliki izbiri po stalnih cenah v znano dobri manufaktorni trgovini

„Pri Škofu“

Ljubljana, Pred škofijo 3, Medarska ulica (zraven škofije ali nasproti gostilne „Pri Sokolu“.

Tam najdete tudi lepo blago

za ženske in moške obleke, lepo perilno parkieno, volnene rute, ogrinjalko, šerpe, pletenc blago, srajce, hlače in nogavice, kakor tudi odeje, konjske plahte in koco.

Cene so zanesljive, postrežba prijazna.

MASTIN

ki se dobiva pri vsakem trgovcu. Svatovoznani doktorja pl. Trnkóczyja kranjski redilni in varstveni prašek za živino Na razstavih je dobil prve medalje, od živinorejcev na tisoče zahvalnih pisem. Dobiva se po pošti, najmanj pet zavojev za 3 K 30 v.

Olimpija krema brez maščobe, lepotilo prve vrste, je najboljše in najuspešnejše sredstvo za odstranjenje vsakovrstnih kožnih napak, kakor so pege, izpuščaji, lišaji, mozoli itd. Mali lonček K 1-20, veliki lonček K 2-.

Olimpija puder rožnat, bel in creme, daje licu svežo in posebno sijajno mladostno polt, in je popolnoma neškodljiv. Skafutija 1 K 50 v.

Pomada za rast las krepi lasišče in zabranjuje izpadanje las. Lonček 1 K 20 v.

Osipale prašek za otroke in odrasle, vojake turiste. — Karton 30 vin.

Mazilo opei ozeb ine. Sredstvo zoper ozeblino. — Lonček z navodlom o rabi 80 vin., tucat 8 K.

Otroško mazilo je za otroke z ožuljenimi mesti. — Lonček z navodilom 40 vinarjev, tucat 4 K.

Leksins rnkó zy, zraven rotovža, v Ljubljani.

pošiljanje po pošti. — Prva največja eksportna vrtdka. — Preizkušeno lekarniško blago Drogerijske cene. — Mastim za živinorejce. — Telefon 190 3481